

Vaxtilə Nazim Hikmət "Kim der ki, qadın" seirini yazaraq öz zamanında dünyanın bütün qadınlarına: "Sən ən böyük, ən fədakar insansan. Sən kişinin dostu, arxası, dayağı, sevgilisi, anası, bacısı, sağlığı, könlünün sultanı, həyatın özüsü!" - söyləmiş, ona içdən bir eşq etirafı etmişdi...

Ümumiyyətlə, bütün türk dünyasında olduğu kimi, Azərbaycan gerçəkliyi şair və mütəfəkkirlərə qadınlar həyat mənbəyi və müdriklik müjəssəməsi kimi vəsf etmək üçün zəngin tarixi material vermiş, dahi Nizami öz əsərlərində Məhriban, Nüşabə və yeddi gözəl kimi mükəmməl obrazlar yaratmış, görkəmli məmar Əcəmi Naxçıvaninin ucaltdığı Möminə Xatun türbəsi əzəmətli memarlıq abidəsi olmaqla yanaşı, xalqımızın qadına göstərdiyi ehtiramın parlaq təcəssümünə çevrilmişdir. Təbii ki, bu ruhlı sənət əsərləri çoxdur və onların hər birinin adını çəkmək, xatırlamaq bir qəzet yazısının imkanları xaricindədir. Belli olan odur ki, bu bədii sənət nümunələrinin hər birində zərflilik qüdrətin birləşdiyi, dünyanı qoruyan ali duyğuların başlandığı anın ifadəçisi olan qadınların tərənnümü əsas yer tutur. Bəzən həmin əsərlərin baş qəhrəmanlarını ailələrin, bəzənsə bütövlükdə ölkələrin və xalqların taleyüklü anlarında sülh, humanizm, insanpərvərliyin məhz qadınların təmsilində qələbə çaldığını görürük. Qadın titirlmə təhlükəsi qarşısında qalan müqəddəs olan hər şeyin mühafizəsinə çevrilir. Qadın zəkası, müdrikliyi, təmkinli ən böyük münəşşələrini, toqquşmaların qarşısını alan qüvvə kimi gözümüzdə daha da böyüyür.

"Həyatda hər kəsin yerini və taleyini tarix müəyyən edir. Odur ki, nə böyük, nə kiçik rollar olmur. Öz həyat kitabını yazmağa ancaq sənin şəxsi, dərk edilmiş məsuliyyətin imkan verir. Bu kitabda hər bir kəs özünü şəxsi həyatının və dünyanın qurub-yaradıcısı, yaxud dağıdıcısı kimi təcəssüm etdirir. Kimsənsə ələ də olmalısən, bax, budur bizim həyatımız. Ona görə də özlərin rollarını və obrazlarını gərəkdir öz üzərinə götürməyəsən. Çünki sən

kinin eyniadlı hekayəsinin motivləri əsasında çəkilməmişdi. Filmin Azərbaycan televiziyası ilə nümayişindən sonra onun baş qəhrəmanlarından biri, Validəni hamı sevmişdi. Hamı bu kiçik qızın böyük üreyindən, xeyirxahlığından danışırdı. İllər sonra o filmi izləyəndə bu ekran əsərinin cəmiyyətdə doğurduğu rezonansın əsas səbəbləri barədə düşüncəyə girdim. Yəqin ki, bildiniz, söhbət bu gün öz rolunu, öz obrazını özü yaradan Məhriban xanım Əliyevadan gedir. Bir ekran əsərinin o kiçik xeyirxahlıq müjəssəməsi, yaxşılıq mələyi illər sonra real həyatımızın xeyriyyəçisi oldu...

Məhriban xanım Əliyeva hər şeydən əvvəl Azərbaycanın birinci xanımıdır və onun bu məsələyə öz yanaşması var. Məhriban xanım bu statusdakı fəaliyyətini təhlil edərkən deyir: "Mənim fikrimcə, bu məsələ hər bir halda subyektiv şəkildə həll edilir. O, ölkənin liderinin xanımının öz seçiminin nəticəsidir... Dövlət başçısının xanımı kimi mənim üçün həmişə ən va-

ların problemlərinin həlli istiqamətində də bu inqəcablı xanımın təşəbbüsü ilə xeyli işlər görüldü. Bununla o, əslində içimizdə, daxili dünyamızda olan qüvvəni xeyirxahlıqla görməyə istiqamətləndirir. Mehriban xanımın səhiyyə sahəsində gördüyü işlərin sonu da həmişə xoşbəxt anlara bağlanır. Ağır bir xəstəlikdən qurtaran insanın çöhrəsindəki ilahi sevincin sözlə ifadəsi olmadığı kimi, bu anı yaşadan insanın xoşbəxtliyini də ifadə etməyə sözün gücü çatmır. Çünki o, bənzərsiz bir duyğudur. Mehriban xanımın xeyirxahlıq əməli insanların dünyaya sığmayan sevincinin içində əriyib yox olur.

Heydər Əliyev Fondunun köməyi ilə tikilən məktəblər, uşaq bağçaları, mədəniyyət ocaqları, Azərbaycan mədəniyyətinin təbliği və milli irsimizin qorunması istiqamətində görülən möhtəşəm işlər, dünya mədəniyyətinə verdiyi töhfələr onu təkcə ictimai-siyasi xadim kimi yox, həm də görkəmli mədəniyyət hamisi kimi gözələrimizdə ucaldır. Mədəniyyətimizin köklərini minilliklərə bağlayan Mehriban xanım unudulmaqda, itib-batmaqda olan mədəniyyət iclilərində həyat bəxş etdi, onları dünya arenasına çıxardı.

O, bütün bunları sevərək, Azərbaycanı, onun gələcəyini düşündüyü üçün edir, heç bir təmənnə güdmədən, qürəlanmədən... Çünki sadəlik, alıcanablıq Mehriban xanım Əliyevanın şəxsinde öz əsl mahiyyətinə qovuşur, axı, bu sadəlik xatirinə sadəlik, alıcanablıq xatirinə alıcanablıq deyil, bir Tanrı bəxşsidir. Bütün ömrü boyu insan şəxsiyyətini rəvnəqləndirən mənavi zinatdır və bu zinat Mehriban xanıma çox yaradır.

**Beynəlxalq
Qadınlar Günüdür**

gəlməz xəstəlik qarşısında bütün gücsüzlüyümü dərk edərkən əziyyət çəkmək, xilas edilməyi bir uşağın təbəssümünü gördükdə isə bir daha sevinmək istəyirəm. Bu, mənim seçimimdir".

Azərbaycanın bu gün Qərblə Şərq, Qərblə İslam Dünyası arasında önəmli, etibarlı körpü rolunu oynaması, sivilizasiyalar və mədəniyyətlərarası dialoqla bağlı bir çox ölkələrə nümunə olması haqqında dünyada müsbət təsəvvürün formalaşmasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə yanaşı, Mehriban xanım Əliyevanın da müstəsna xidmətləri vardır və bu məqama xarici mətbuat da xüsusi diqqət yetirir. ABŞ-ın nüfuzlu "Washington Times" qəzetinin onun haqqında dərc etdiyi məqalədə yazılır: "Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva müsəlman dünyası qadınları üçün ən yaxşı nümunədir".

Bəli, bu gün Mehriban xanım Azərbaycan

Milli-mədəni ideallara xidmət nümunəsi

də, dünyada yerini də yeganə və bənzərsizdir". Xoşməramlı səfirin dediyi bu sözlərdə böyük həqiqət var!..

1958-ci il mayın 9-u, alman faşizmi üzərində tarixi qələbənin 13-cü ildönümü qeyd olunur. Qədim Bakının köhnə yaşayış məhəllələrinin sakinləri də bu bayramı qeyd etməyə hazırlaşır. Böyüklər bir-birini təbrik edir, uşaqlar oynayıb, gülür, əylənir, sevinir. Yalnız bir qızıcağ qayğılı görünür. Atasını müharibədə həlak olmuş Rüstəm ondan yadıqar qalmış, səs yazısı olan korlanmış valin necə olursa-olsun bərpasına çalışır. Ezamiyyətdə olan anasının ona yolladığı teleqramdan da xəbəri yoxdur. Poçtalyon onu evdə tapmadığı üçün teleqramı qonşu qız Validəyə verir və Rüstəmə çatdırılmasını xahiş edir... Sonrakı hadisələr gərgin bir süjet xətti üzrə cərəyan edir. Validədən yaşca böyük olan Muradın: "Xeyir ola, bu nə xeyirxahlıqdır" - deməsinə rəğmən Validə axtarışına davam edir...

1975-ci ildə C.Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm"ni istehsal etdiyi "Danışan məktub" adlı qısametrajlı film Baris Markoviç Rayevs-

cib o olmuşdu ki, mən öz ölkəm üçün nə edə bilərəm..."

Məhriban xanım Əliyevanın Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kimi fəaliyyəta başlaması, ilk növbədə ona öz xeyirxahlıq missiyasını yerinə yetirməyə böyük imkan yaratdı. Onun bu sahədəki fəaliyyəti ölçüyəgəlməzdir. Ümummillil lider Heydər Əliyevin zəngin irsinin öyrənilməsi, gənclərin milli dövlətçilik ideyaları ilə terbiyə edilməsi, qloballaşmada milli-mənavi dəyərlərin qorunub saxlanılması kimi mühüm məsələlərin həllini qarşısına məqsəd qoyan Fond, eyni zamanda elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, idman və ekologiya sahələrində maraqlı layihələr həyata keçirir. Fondun məqsədyönlü fəaliyyəti nəticəsində bu qurum həm Azərbaycanda, həm də ondan kənarında nüfuz qazanıb.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti milli düşüncə sistemimizdə xüsusi yer tutan mərhəmət, insanpərvərlik, xeyirxahlıq kimi ali dəyərlərə tapınaraq cəmiyyətin mənavi saflaşmasına çalışır, həyata keçirdiyi xoşməramlı missiya ilə cəmiyyətə yüksək mənavi dəyərlər

təqdim edir. Həm də bu dəyərlər ənənəvi təbliğat qəliblərində təqdim olunmur, görülən işlərin hər bir cəmiyyət üzvünün öz evində, ailəsində, gündəlik həyatında duyub hiss edə biləcəyi tərzdə əxz edilir.

Heydər Əliyev Fondunun qarşıya qoyduğu məqsədləri incələyərkən aydın olur ki, əslində bu məqsədlərin heç biri elahiddə xarakter daşıyır və hər biri Azərbaycanı qələbə sevən bütün fərdlərin arzularıdır. Fondun prezidenti Mehriban Əliyevanın irəli sürdüyü əl bir ideya yoxdur ki, o, məzmununda, mahiyyətində Azərbaycanın indisi və gələcəyi ilə bağlı arzuları ifadə etməsin. Mehriban xanımın rəhbərliyi ilə Fondun yarandığı gündən Azərbaycan da təhsilin inkişafını özünün başlıca fəaliyyət istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşdirməsi də təsadüfi deyildir. Fondun təhsil sferasında həyata keçirdiyi "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəblər" devisi altında istər paytaxtda, istərsə də bölgələrimizdə müasir tələblərə cavab verən məktəblər tikilib sabahımız olan uşaqların istifadəsinə verildi. "Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı" proqramı çərçivəsində xüsusi qaçığıya ehtiyacı olan uşaqlar

Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyevanın ölkəmizdə apardığı ictimai fəaliyyət beynəlxalq miqyasda da yüksək qiymətləndirilir. Belə ki, 2004-cü ildə UNESCO-nun xoşməramlı səfəri seçilən Mehriban xanım Əliyeva 2006-cı ildə ICESCO-nun xoşməramlı səfəri adına layiq görülüb. Dünyanın ən nüfuzlu mədəniyyət qurumlarının Mehriban xanım Əliyevaya göstərdiyi bu yüksək etimad təbii ki, təkcə bir fərdin deyil, ümumilikdə bizim hər birimizin uğurumuz olmaqla bərabər, həm də dünyanın Mehriban xanım Əliyevanın təmsilində bütün Azərbaycan xalqına, milli mədəniyyətimizə, folklorumuzda, tariximizə, dilimizə, incəsənətimizə göstərdiyi diqqətin ifadəsidir. Bu təyinat, eyni zamanda, Azərbaycan qadınlarının öz fədakarlığını və bacarıqlarını beynəlxalq miqyasda təsdiq etməsinə daha bir əyani sübut sayıla bilər.

Mehriban xanım deyir: "Mən konkret iş görmək, konkret insanlara kömək etmək istəyirəm. Konkret problemləri həll edir, yardım edir bildikdə sevinc hissi keçirmək və sənədən asılı olmayan səbəblər üzündən nə isə edə bilmədikdə təəssüflənmək, qəzavü-qəder, sa-

Respublikasının Birinci vitse-prezidenti kimi də ona olan bütün ümidləri doğruldu. Birinci xanımın bu vəzifəyə təyin edilməsi həm də Azərbaycan qadınlarına inam və etibarı təzahürü idi. Mehriban xanım üzərinə düşən bütün missiyaları layiqincə yerinə yetirir. Həyat yoldaşına dost, arxa, dayağ, sevimli ana, nənədir... Mehriban xanım. Ən əsası sadə, səmimi, təvazökar və təmənənsiz bir insandır. Haqqında Azərbaycan Televiziyasının hazırladığı "Bir görüşün xatirəsi" və "Birinci xanım" adlı sənədli filmlərdə cəmiyyət onu bax, belə görür, daha yaxından tanıyır və sevir.

"Bir görüşün xatirəsi" filmindəki bəzi kövrək, duyğulu anları isə heç vaxt unutmaq olmur. Birinci xanımın autizm sindromlu uşaqlar üçün təşkil olunmuş Reabilitasiya Mərkəzində onlarla birgə tort hazırlaması, musiqi ifa etməsinə əks etdirən fragmentləri izlədikdə bu böyük insanın müasiri olmaqdan qürur duyur və düşüncəniz. Doğrudan da, qadın elə bu həyatın özüdür. Bu həyatda hər sahədə birinci olmaq isə tale işidir!..

Zümrüd QURBANQIZI,
"Respublika".